Recensie: Vrijdag. ***

Zuiderpershuis Antwerpen
vrijdag 1 november 2024

foto © The Singing Factory

Recensie:
Vrijdag ging de nieuwe musical Vrijdag. van The Singing Factory in première in het Zuiderpershuis te Antwerpen. Thema zijn de school shootings in de VS, iets waar wij gelukkig niet mee geconfronteerd worden in Vlaanderen (mede door het verbod op wapenbezit). In plaats van brandoefeningen te houden zoals bij ons worden scholieren daar gedrild op hoe ze moeten reageren als er een of meerdere schutters een schoolgebouw binnendringen. Maar tussen protocollen volgen (de theorie) en de praktijk, wanneer er heel wat emoties naar boven komen, durft wel eens een (grote) kloof zitten. We kunnen het ons niet voorstellen maar in de VS is het de normaalste zaak van de wereld blijkbaar dat een schooldirecteur getraind is en gewapend in de gangen rondloopt.

Voor het eerst in het bestaan van The Singing Factory boden er zich maar liefst 300 jongeren aan tijdens de audities om mee te kunnen doen met deze productie. Het gevolg is dat er twee casts zijn, goed voor in totaal 52 gelukkigen die deze problematiek mee op de kaart willen zetten en bespreekbaar maken. Want Vrijdag. is in eerste instantie een educatieve voorstelling die inzoomt op wat een traumatische ervaring psychologisch kan doen met een mensenleven wat te horen is in het nummer 'Vluchten of vechten' dat Wanne Synnave schreef met Helmer Kant (muziek) en Peter Favier (arrangementen). Wanne stond in voor de teksten en nam de regie van deze voorstelling voor zijn rekening. Dat ie voor het eerst werkt met een andere componist en arrangeur werkt verfrissend. Er is zeker niets mis met de muziek die uit de pen van Sam Verhoeven vloeit, maar wie al vaak muziek van zijn hand heeft gehoord, herkent al snel zijn signatuur.
Het nieuwe trio slaagt erin om een klankbed te creëren dat ergens het midden houdt tussen Come from away en Dear Evan Hansen. Niet zelden wordt er prominent gekozen voor de piano, naast akoestische gitaar en accordeon waardoor de kleur een zekere warmte meekrijgt. Het humane karakter, daar draait het al jaren om tijdens producties van the Singing Factory en bij Vrijdag. is dat niet anders.
Zeker, je kan gaan mierenneuken en stellen dat naast vluchten of vechten er nog een derde manier van reageren is op een extreme stresssituatie: dat is bevriezen. En die komt in deze musical helaas niet aan bod. Verhaaltechnisch krijgen de personages weliswaar te weinig body mee. Met 25 klasgenoten zijn het er ook net iets te veel om die allemaal van een degelijke backstory te voorzien.
Maar doordat de shooting relatief snel plaatsvindt in het eerste bedrijf, connecteer je daardoor op emotioneel vlak nog onvoldoende met het lot van de verschillende personages. Zou het een oplossing zijn om met de eindscène te beginnen zodat het publiek ook meteen enkele namen voorgesteld krijgt, zonder weliswaar al

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

mee te geven of ze al dan niet de shooting overleefd hebben, zodat begin en einde een mooie afgeronde cirkel vormen?
Veruit het mooiste nummer dat van begin tot einde helemaal goed zit, zowel in de solo's als in de koorpartijen is namelijk ook die afsluiter 'Hoe je mij onthoudt'. Het zou gerust als een leitmotiv doorheen de musical verweven mogen worden. Want laten we eerlijk zijn, de solo's tijdens andere songs mogen dan wel (wellicht ook door de premièrestress) niet altijd even steady klinken, de sterkte van the Singing Factory zit 'm zoals steeds dan ook vooral in de exquise koorpartijen. Ook nu weer leverde koorleidster en dirigente Tinne De Groot dus groots werk af.
De link naar Dear Evan Hansen ontwaren we in de keuze om de personages apart te laten quoten wat er in hen omgaat. Het heeft een hoog 'You will be found'-gehalte, maar Vrijdag. evenaart er helaas niet de catharsis mee die Benj Pasek en Justin Paul wel weten te genereren. Misschien ook omdat de voorstelling er hier mee opent. En met de typografie van de affiche, en het bijna uitsluitend gebruik van blauw-wit licht in combinatie met rood en geel (tijdens een nostalgische scène waarin Quin terugblikt met een doodbloedende Tobias naar een vakantie) in het puike lichtontwerp van Benjamin De Maere dat Koen Debbaut programmeerde en uitvoerde en de choreo (denken we maar aan die fraaie solo van Bo Elisabeth die daarmee de gevoelswereld van lerares Frances, heel gevoelig neergezet door Vera Mann oproept) lijkt Vrijdag. dan weer te verwijzen naar de magistrale versie van Sunset Blvd. door Jamie Lloyd.
Persoonlijk vind ik dat Vrijdag., wiens verteltijd groter is dan de vertelde tijd (zo'n 45 minuten) wat eerder zelden voorkomt in musicals, iets te veel wil. Zo kaart Sebe Buermans als Quin aan hoe media en de politiek omgaan met zo'n school shootings en wordt het queerthema geïntegreerd in het verhaal van Frances. Liever had ik gezien dat men tot de essentie was gebleven: het veroorzaakte psychologisch leed en mochten sommige hoofdpersonages wat mij betreft iets beter uitgewerkt worden.
Het neemt niet weg dat we alweer met het programmaboek in de hand zoals een echte jury dat doet op zoek gingen tijdens Vrijdag. om een naam te kunnen linken bij de vele nieuwe gezichten die we te zien kregen op het podium wanneer die (ver) boven het maaiveld uitstaken. Sebe Buermans (Quin) en Zuri Bukuri (Olivia) vinden we zo goed dat we ze blindelings zonder auditie een moderne versie van pakweg Romeo en Julia zouden laten spelen, recent trouwens ook nog gezien in een regie van Jamie Lloyd op de West End door niemand minder dan Spider Man himself: Tom Holland en Francesca Amewudah-Rivers. Sebe en Zuri hebben het gewoon. Zonder hen te willen objectiveren of zo: ze zijn postermateriaal.
Naast Helena De Reu die Robin neerzet, het liefje van Dylan dat die vrijdag afwezig is en wel eens de schutter zou kunnen zijn, stippen we ook graag de prestatie van Maartje Vaarhorst als Maya aan. Niet alleen in solo's maar ook in trio's komen bovenstaande namen goed tot hun recht.
Zonder er een competitie van te willen maken, is de jongere die volgens mij de meest complete indruk gaf Laura Schaeken als Alexis. Haar spel is goed, en haar zang fenomenaal. Ze weet perfect wanneer ze extra emotionele kracht in een song kan en mag steken en haar timing zit daar ook nog eens zeer goed. En als je durft oogcontact te maken met een journalist die op de tweede rij zit te noteren terwijl hij door zijn programmaboek gaat om haar naam te weten te komen, dan getuigt dat ook van zelfzekerheid. You go, girl!
< Bert Hertogs >

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.